

PRIMORSKI DNEVNIK

ZAHTEVAMO, DA VU PRIZNA SLOVENCEM, KI SO BILI
OBŠOJENI PRED OKUPACIJSKIMI VOJASKIMI SODISCI,
PREDNOST PRI NAMESTITIVAH, NE PA DA JIM FASISTIC-
NE KAZNI NAVAJA KOT VZROK ZA ODKLANJANJE
NIHOVIH PROSENIJ

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto VI - Štev. 189 (1580) Poština plačana v gotovini TRST, sobota 26. avgusta 1950 Cena 15 lir

OKUPACIJSKA ANGOAMERIŠKA VU HODI PO STOPINJAH KLEROFASISTIČNEGA RIMSKEGA REŽIMA

Z motivacijo osodbe po fašističnem okupacijskem sodišču l. 1943 je VU odbila slovenski učitelji njeno prošnjo za namestitev

Zahtevamo, ne samo preklic take nezaslišane motivacije, temveč tudi, da vojaška uprava prizna obsojenim antifasistom prednost pri vseh namestitvah!

Šolske oblasti so objavile prednostno lestvico, istosamo pa obvestile nekatere naše vzgojitelje, profesorje in učitelje, da je njihova prošnja odbita iz tega ali drugega razloga. Ponavljamo stara beseda, ki jo poznamo že nekaj let. Odklonjeni so namreč vedno eni in isti učitelji, to je tisti, ki so po zaslugi dvojice Simoni-Bara legli v zelonec FSS in tam obležali.

FSS je sicer »izginila« v poznice in le nekaj primerov, je, kjer so morali izgovoriti, da so bili prizadeženi učitelji sicer izvršeni, vendar jih je ZVU »otrla« iz prednostne lestvice. V ostalem pa so se člani komisije za razvrščanje učitelstva dovolj potrudili, da so našli bolj nedolžne, »administrativne razloge« za odklonitev prošnje. To so gotovo napravili na namig od zgoraj, ker bo tako »manj hrupa«. Toda naši ljudje se ob teh administrativnih »pomanjklivostih« sprašujejo, kako da so »pomanjkljive« vedno prošnje ene in istih oseb in si želijo glave, kako pridejo do dokumentov, ki ne smejo biti stazni belu in plavogardističnim beguncu. Ali nim niti vseh izjav, ali pa se je listine zanje nekje »zabavale«?

»Kaj za vlaganje prošnje je bil mal letos, kot vsako leto, zelo kratak. Nekaterih dokumentov si praktično ni mogel priskrbiti. Sindikat prosvetnih delavcev je zato tudi posredoval pri šolski oblasti, da bi upoštevala tudi dokumente, ki bi bili predloženi po zapadlem roku, da je bila prošnja pravilno vložena. Odklonili čim hitreje, da se bo upoštevalo. Toda to jih ni pravilo, da se sedaj izjavljajo na pr. s tako motivacijo: »To ni to listino ste predložili kasneje, dne 28. junija 1950, po zapadlem roku...« itd.

Pravilno bi bilo misliti, da gre tu le za paragrafski birokratizem. Ne, tu je naravno odklanjanje nekaterih slovenskih solnikov in zato je odgovornost članov komisije za prednostno lestvico tem večja ne glede na dejstvo, ali delajo take ovire nekaterim učiteljem iz lastnega nagiba ali po direktnih v. Trstu, kjer pridobivalo italijanski učitelji, ki niso nikoli službovali na tem ozemlju, stalnost in stalna mesta, odklanjajo slovenske učitelje, ker »ta in ta listina ni v skladu z veljavni predpisi o kolokvancijah«.

Funkcionarji pri slovenski vojski upravi si verjetno niso v svesti svoje bedne vloge. Skodljivcev slovenske so, kajti če bi imeli kaj več, kot ne pristali, da bi komitacija, katere člani so, izdala tako resitev, kot jo je dobila neka odklonjena učitelja.

»Sporočam vam, da je bila Vasa prošnja za namestitev na slovenskih osnovnih šolah v letih 1950-1951 odklonjena, ker je iz kazenskega lista razvidno, da ste bili obsojeni na zaporno kazen z vsemi zakonskimi posledicami.«

Fašistično vojno sodišče v Ljubljani je obsojilo leta 1943 omenjeno učiteljo na 15 let rezeje. In komisija za prednostno lestvico pri slovenski vojski upravi v Trstu se leta 1950 sklicuje na obsojilo okupacijskega fašističnega sodišča in smatra to za razlog, da ne bi mogla ta učitelja poučevati slovenskih otrok. Gospodje v slovenski vojski upravi so se postavili ob bok slovenski vojaški sodnici, ki je dala zapreti v Gorici dr. Stiličjo, da odsedi kazen, na

Velike zemeljske zaklade so odkrili v Srbiji

BEograd, 25. — Na približno 25 krajih v LR Srbiji skupine geološkega zavoda ugotavljajo rudne zaloge in odkrivajo nova železna ruda. Sedemdesetno delo teh skupin je bilo zelo uspešno, zlasti ker so v vseh večjih rudarskih bazenih ustanovili tudi posebne uprave za raziskovalna vrtanja.

Nedavno so na podlagi ugotovitev geodgovorili kopati premož na dnevnem kopu pri Varoševu v kolubarskem premožgovnem bazenu. Premož je zelo dober in debele plasti leži v majhnih globinah. Dosedanja raziskovanja so pokazala, da bo proizvodnja mogla doseči proizvodnjo vseh drugih premožgovnikov v Srbiji.

V premožgovnikih aleksandrijskega bazena odkrivajo nove plasti premoža. V Soku, kjer so zadeli v večjem obsegu pridobivati premož železa po osvojitvi, so nalebli v globini 298 m na nad 10 m debele plasti.

Geološka skupina v Drenovku je odkrila manganovo rudo. Analize so pokazale, da ruda vsebuje velik odstotek mangana. Raziskovanje nadaljujejo, da bodo ugotovili, kakšen obseg ima železo.

Po poletjih, ki so jih doleteli hladni razvojni, da bodo v več kilometrov dolgim anglozidnem masivu v bližini Majdanpeke »April rudnik bakra, Računaj, da Majdanpek po bakrovih rudni ne bo zastajal za Borom. Prihodnje mesece bodo precej razširili raziskovalna dela na tem območju in se bo število vrtnih garnitur povečalo.

Geologi raziskujejo tudi območje Kopaonika, Rudnika, Novega Brga in Janjeva. Ugotovili so, da imajo posebno največje in Kopaonik dobo svintencinokovo rudo.

Rimska znamenitost

CICERON: »Tole, vidite je pa naš največji spomenik pokojnemu Mussoliniju...«

TRUMAN UKAZAL ZAPLEMBO ŽELEZNIČNIŠKIM SINDIKATU PA JE PREKICAL NAPovedano stavko

V Kanadi se splošno železničarjev nadaljuje - V ZDA se že čuti pomanjkanje časopisnega papirja, ki ga nabavljajo v Kanadi

WASHINGTON, 25. — V Beliji hiši je bila danes seja vlade. Kmalu nato je Truman podal tisku izjavo, v kateri javlja, da je dal nalogo tajniku za vojsko Franku Pace, naj zapleni in upravlja za račun vlade ZDA od 21. ure v nedeljo železniško mrežo ZDA. Ta ukrep ima namen preprečiti stavko, ki jo ameriški železničarji razglasili za posledice. Sindikat, ki so namreč že večkrat zahtevali od vlade, naj zapleni in izkoristi železniško mrežo, ker so pogajanja s prizadetimi družbami prešla na mrtvo točko in se vleče že 18 mesecev. Znano je, da se brezplodna pogajanja železničarjev nanašajo v glavnem na uvedbo 40-urnega delovnega tedna namesto 48-urnega brez znižanja mezd ter tudi na zvišanje mezd za nekatere kategorije nameščenov. Zaradi zapletitve se sindikat ne bo mogel pogajati z vlado, pač pa je še vedno odprta pot za nadaljevanje pogajanj z družbami, ki bodo nadaljevale izkoriščanje železniške mreže za račun in pod nadzorom vojske. Vojaška uprava bo verjetno določila kot predstavnika in glavnega ravnatelja generala Franka Heilmanna. Toda približno pol ure po

Vprašanje Formoze pred VS?

Pismo ameriške delegacije tajniku Organizacije združenih narodov - Na včerajšnji seji Varnostnega sveta so prečitali pismo Čuenlaja in pismo ameriške delegacije v zvezi s Formozo in seja se je zopet odložila na torek

LAKE SUCCESS, 25. — Na današnji seji Varnostnega sveta so najprej prebrali v francosko govore, ki so jih na prejšnji seji predložili Čuenlaj in ameriški delegat. Nato je Malik povzel besedo kot sovjetski delegat in je na kratko odgovoril na izjavo, ki sta jih v torek podala angleški in ameriški delegat. Pri tem je ameriško akcijo na Koreji označil za nezakonito in intervencijo proti Sovjetski zvezi po ruski revoluciji. Rusija ni nikoli poskušala z napadi na Anglijo ali Ameriko, pač pa da sta ti dve državi ali taino skušali uničiti Sovjetsko zvezo.

Nato je Malik predložil pismo ZDA postavile Združene narode pred izvršeno dejstvo z napadom na Korejo. Pripomnil je, da je Truman dal ukaz za odhod čet na Korejo 28. junija ob 12 uri, dočim se je seja Varnostnega sveta, na kateri je ZDA zahtevalo svojo protizakonito resolucijo v intervenciji na Koreji, začela šele ob 15. uri istega dne. »Zato je nezakonito zgodovinsko dejstvo, da so ZDA nezakonito in samovoljno izvedle napad na Korejo nekaj ur pred sejo Varnostnega sveta in s tem postavile Združene narode ter vse svet pred izvršeno dejstvo, je pripomnil Malik.

Nato je Malik sporočil, da je prejel vseh strani sveta številne brozjavke, med katerimi se protestira proti ameriški bombardiranju in proti ameriški napadu na Korejo.

Dalje je Malik sporočil, da je kot predsednik Varnostnega sveta prejel noto zunanjega ministra izjav, vprašanje Formoze s strani OZN. Odklonilo bi pogojno nišalo akcijo ZDA glede Formoze. Pripomnil je, da meni, da člani Varnostnega sveta želijo, da bi se izvedla s silo.

Neki ameriški predstavnik je izjavil, da Warren Austin, ki bo podvel noben pobude, da

Sestanki profesorjev za mednarodno pravo

BEograd, 25. — V jugoslovanskem zunanjem ministertvu je v teku vrsta sestankov, ki se jih udeležujejo vseučiliški profesorji s pravnih fakultet in drugi sodelavci zavoda za proučevanje mednarodnega prava ter drugi delavci.

Sestanke vodi polnomočni minister dr. Milan Bartoš in njih namen je proučiti poročila, ki so bila podana na plenarnem zasedanju za mednarodno pravo v OZN.

Čemu si albanska vlada izmišlja obmejne incidente

BEograd, 25. — Čemu si albanska vlada izmišlja obmejne incidente? To je naslov članka, ki ga bo »Borba« jutri objavila v zvezi s vestjo, ki je albanska telegrafska agencija razširila ter sta jo nato povzela tisk in radio držav Zvezne Evrope, češ da so jugoslovanski povzročili neki incident ob albansko jugoslovanski meji.

Te vesti — čisto list — hočejo zakrknati sovražno politiko albanske vlade proti Jugoslaviji in pripisati jugoslovanskim obmejnim oblastem eno dejavnost, ki jih vrši albanska vlada v škodo Jugoslavije.

»Borba« omenja nato pretnost noto jugoslovanske vlade albanskemu poslanstvu v Beogradu v zvezi z 20 obmejnimi izjavami od 1. junija do 7. avgusta 1950 in poudarja, da albanska vlada ni nikoli odgovorila na to noto. Namesto tega pa je albanska vlada razširila 16. avgusta omenjeno vest

Danes v Parizu seja UNESCO

PARIZ, 25. — Jutri se bo v Parizu začelo 23. zasedanje izvršilnega odbora UNESCO. Na tem zasedanju bodo razpravljali o vojni na Koreji. Ob tej priliki je treba ome-

Nagel razvoj Sarajeva po osvoboditvi

SARAJEVO, 25. — Kakor druga večja mesta se tudi Sarajevo po osvoboditvi naglo razvija. V zadnjih petih letih je število prebivalstva naraslo za okrog 26.000.

Sarajevo ima nov regulacijski načrt. Po njem se razvija še tri leta. Mesto izgublja orientacijski značaj, ki se je delno ohranilo še iz turških časov. Nastajajo sodobna naselja z velikimi stanovanjskimi hišami in javnimi poslopji.

Kako živahna je gradbena dejavnost v Sarajevu, sprevidimo nekoliko že iz naslednjih podatkov. Medtem ko je leta 1933 mestni proračun znašal 39 milijonov dinarjev, je leta 1946 že presegel 60 milijonov, lani pa je dosegel že 820 milijonov din. Ozke, vijugaste ulice so se začele umikati širokim in ravnim velebitnim cestam in trgovim. Mnogo cest so asfaltirali. Ob novih ulicah ustajajo velike hiše. Ena najlepših ulic bo Moskova.

Sarajevo bo imelo eno najlepših in največjih železniških postaj v državi. Ogrodje velikega poslopja je že zgrajeno.

Bivši javni tožilec o smrtih obsojencev v Grčiji

ATENE, 25. — List »Demokratikos« objavlja dolgo pismo s podpisom S. K., v katerem opisnik izjavlja, da je naprej služil v monarhistični vojski in da je bil postavljen javni tožilec pri posebnem vojaškem sodišču, in nato obsojen delovanje sedanjih vojaških sodišč v Grčiji ter pripominja, da iz lastne izkušnje lahko pove, da vsi tisti, ki jih obsojajo vojaška sodišča, niso izvršili nobenega zločina, pač so popolnoma nedolžni.

VČERAJ - DVA MESECA OD ZAČETKA VOJNE

Ponovni pritisk na Taegu

Borbe manjšega obsega na vseh odsekih fronte, ki pa sedanjega položaja niso izpremenile - Radio Seul poudarja resnost vojne

KOREJSKA FRONTA, 25. — VEČERNO POROČILO GLAVNEGA STABA SEVERNOKOREJSKE VOJSKE javlja, da so enote severnokorejske vojske nadaljevale z ofenzivno na vseh odsekih fronte. Poročilo dodaja, da so enote, ki operirajo ob vzhodni obali obile številne protinapade. Američani in Južnokorejci so imeli hude izgube. Morala ameriških čet je postala zelo nizka v zadnjih dneh in dezertacije postajajo vedno bolj številne. Poročilo navaja prired skupine 5. pehotnega polka 5. motorizirane divizije, ki je dezertirala in se predala skupaj z orožjem in materialom reknemu oddelku severnokorejske vojske. Porocilo pravi, da je ameriško letalstvo bombardiralo številna mesta in vasi v Severni Koreji, pri čemer je izgubilo 21. tm. dva lovca, 23. tm. dva bombnika, 34. tm. pa še druge bombnike.

TURŠKA VLADA POOSTRILA BORBO PROTI OPOZICIJI

Kaznovan bo vsakdo, ki bo kritiziral pošiljanje turških čet na Korejo

Sodno postopanje proti glavnemu tajniku republikanske stranke

ANKARA, 25. — Turška vlada je začela borbo proti enkratnostim in distancijam zaradi opozicije republikanske stranke in njenega voditelja, bivšega prednosa republikanske stranke. Poročilo, ki ga je prejšnjo noč predložil glavni predsednik Mendere, je prava napoved vojne opoziciji, in to na področju zunanje in vojaške politike.

Ko je nastala vojna na Koreji, je republikanska stranka zavrnila, da vlada sprejema Turčijo v vojno na Koreji spravlja Turčijo v hud položaj, kar pomeni opustitev vsake možnosti, da bi Turčija ostala nevtralna v morebitni svetovni vojni. Republikanska stranka tudi ne priklanja, bivšega prednosa, da se bo sliščilo vseh sredstev za borbo proti distancijam, ki bodo tako kaznovani. Prvi opomin je sodno postopanje, ki so ga začeli proti glavnemu tajniku republikanske stranke Kazimu Güleyu. Razen tega so bile sekcije demokratizma in telefontske zveze so bile prekinjene in vsakogar, ki bo v državi kritiziral pošiljanje turških čet na

Adenauerjev razgovor z Mc Cloyem in Kirpatrickom

Bonn, 25. — V uradnem poročilu javljajo, da je ameriški visoki komisar v Nemčiji Mc Cloy sicer sprejel Adenauerja. Poročilo pravi dalje, da je visoki komisar hotel dobiti njegovih izjav o notranji vpadu na Koreji in drugje.

Čemu si albanska vlada izmišlja obmejne incidente

BEograd, 25. — Čemu si albanska vlada izmišlja obmejne incidente? To je naslov članka, ki ga bo »Borba« jutri objavila v zvezi s vestjo, ki je albanska telegrafska agencija razširila ter sta jo nato povzela tisk in radio držav Zvezne Evrope, češ da so jugoslovanski povzročili neki incident ob albansko jugoslovanski meji.

Te vesti — čisto list — hočejo zakrknati sovražno politiko albanske vlade proti Jugoslaviji in pripisati jugoslovanskim obmejnim oblastem eno dejavnost, ki jih vrši albanska vlada v škodo Jugoslavije.

»Borba« omenja nato pretnost noto jugoslovanske vlade albanskemu poslanstvu v Beogradu v zvezi z 20 obmejnimi izjavami od 1. junija do 7. avgusta 1950 in poudarja, da albanska vlada ni nikoli odgovorila na to noto. Namesto tega pa je albanska vlada razširila 16. avgusta omenjeno vest

Ameriško posojilo Španiji

WASHINGTON, 25. — Predstavnika zbornice je izglasovala in nato predala senatu osnutek zakona, ki določa kredit 35.542.500.000 dolarjev, med katerimi posojilo 62.500.000 dolarjev Španiji. Senat bo v ponedeljek začel debatirati o tem zakonu, ki določa izdatke v fin. namenu letu, ki se zaključuje 30. junija 1951. Nato je zbornica razpravljala o drugem osnutku zakona za dodatne kredite 16 milijard dolarjev.

Zaupnica finski vladi

HELSINKI, 25. — Finski parlament je danes s 101 glasom proti 85 (socialdemokrati in komunisti) izglasoval zaupnico vladi o vprašanju gospodarskega programa, ki vsebuje med drugim blokado mezd.

Drugi naj bi šli v vojno za ameriške imperialiste

WASHINGTON, 26. — Sestajanje demokratičnih in republikanskih skupin je sklenilo, da bodo predložili obema zbornicama resolucijo za ustanovitev policijskih sil združenih narodov, ki naj jih sestavljajo iz prostovoljcev, ki naj jih zbirali med malimi državami in ki naj bi imele namen oboriti se proti napadu. Senator Sparkman je izjavil, da ima resolucija namen odgovoriti na zahteve iz raznih krajev ZDA, da se rešijo Združeni narodi pred Malikovim vetom in da se pripravijo številna ameriška živiljenja, s tem da se zberejo pod avtoriteto Združenih narodov stotisoči prostovoljcev vsega sveta, ki želijo sodelovati v borbi proti komunističnemu napadu na Koreji in drugje.

ANKARA, 25. — Silen požar je uničil 800 hiš v Demirir pri Sirdiri. Vse telegrafske in telefonske zveze so bile prekinjene in boji so, da je bilo več žrtvi.

Čemu si albanska vlada izmišlja obmejne incidente

BEograd, 25. — Čemu si albanska vlada izmišlja obmejne incidente? To je naslov članka, ki ga bo »Borba« jutri objavila v zvezi s vestjo, ki je albanska telegrafska agencija razširila ter sta jo nato povzela tisk in radio držav Zvezne Evrope, češ da so jugoslovanski povzročili neki incident ob albansko jugoslovanski meji.

Te vesti — čisto list — hočejo zakrknati sovražno politiko albanske vlade proti Jugoslaviji in pripisati jugoslovanskim obmejnim oblastem eno dejavnost, ki jih vrši albanska vlada v škodo Jugoslavije.

»Borba« omenja nato pretnost noto jugoslovanske vlade albanskemu poslanstvu v Beogradu v zvezi z 20 obmejnimi izjavami od 1. junija do 7. avgusta 1950 in poudarja, da albanska vlada ni nikoli odgovorila na to noto. Namesto tega pa je albanska vlada razširila 16. avgusta omenjeno vest

Ameriško posojilo Španiji

WASHINGTON, 25. — Predstavnika zbornice je izglasovala in nato predala senatu osnutek zakona, ki določa kredit 35.542.500.000 dolarjev, med katerimi posojilo 62.500.000 dolarjev Španiji. Senat bo v ponedeljek začel debatirati o tem zakonu, ki določa izdatke v fin. namenu letu, ki se zaključuje 30. junija 1951. Nato je zbornica razpravljala o drugem osnutku zakona za dodatne kredite 16 milijard dolarjev.

Zaupnica finski vladi

HELSINKI, 25. — Finski parlament je danes s 101 glasom proti 85 (socialdemokrati in komunisti) izglasoval zaupnico vladi o vprašanju gospodarskega programa, ki vsebuje med drugim blokado mezd.

DNEVNIK SLOVENCŃEV V ITALIJI

Podružnica uredništva in uprave Primorskega dnevnika v Gorici - Ul. Silvio Pellico 1/III. nadst. - Telefon 11-32

Kam pes taeo moli...

Lis e' l'ora dei lavorator... Kam pes taeo moli... Lis e' l'ora dei lavorator... Kam pes taeo moli...

Slikovita Slovenska Benečija privablja vedno več izletnikov

Prijetna svežina ki veje po prijaznih gorstih vaseh slovenske Benečije, je letos privabila medse izza vročih mestnih zidov Vidna, Gorice in drugih bližnjih večjih središč, že nešteto ljubiteljev narave... Slikovita Slovenska Benečija privablja vedno več izletnikov.

Oblasti ščitijo trgovce na škodo potrošnikov

Kakor smo že večeraj poročali v našem listu, je občinski odbor v Gradški prepovedal krošnjarem prodajo sadja in drugih predmetov široke potrošnje na tedenskem sobotnem trgu v Gradški... Oblasti ščitijo trgovce na škodo potrošnikov.

Nov val vročine

Letošnje poletje se je izkazalo v vsej svoji moči. Sonce je dan za dnem neumljeno žgalo, Zaman smo vsi bežali pred vročino, zaman so vstili ne poveste svoje liste, ospale cvetove in se sušile... Nov val vročine.

Ob dobri negi obrodi pri nas sadje vsako leto

Od naprednega kmeta iz Skočjana pri Kopru, smo prejeli dopis, ki ga v naslednjem objavljamo v celoti... Ob dobri negi obrodi pri nas sadje vsako leto.

V nedeljo 27. t. m. ob 20. uri, priredijo GORISKI SLOVENSKE SREDNJEŠOLCI v Pevmi, kulturni večer

- Na sporedu bo: 1) Trije solospevi (sopran), 2) Solospjev (bariton), 3) Naslop pevskega zbora, 4) Vaseoligra «Kovačev študent».

KIN

- VERDI, 17: «Zdajstvo» R. Taylor, E. Taylor. VITTORIA, 17: «Teror na žiči». MODERNO, 17: «Barovska zarota» B. Hope. EDEN, 17: «Karavana upornikov». ESTIVO, 21: «Ljubez pod krova». CENTRALE, 17: «Temna pot» M. Serrato.

Prosvečno društvo „JEZERO“ iz Doberdoba

priride v nedeljo 27. t. m. ob 17.30 uri na športnem igrišču v Doberdoba... Prosvečno društvo „JEZERO“ iz Doberdoba.

Izlet mladinskega odseka SPD na Ponca

V soboto 2. in v nedeljo 3. septembra priredi mladinski odsek SPD izlet na Velike Ponca... Izlet mladinskega odseka SPD na Ponca.

OKROŽNI PLENUM ENOTNEGA SINDIKATA Tudi sindikat se je vključil v SIAU

Zadnji četrtak je zasedal v Kopru okrožni plenum Enotnega sindikata. Tov. predsednik je po otvoritvi zasedanja in odobritvi dnevnega reda dal besedo tovarišu Išu, ki je poudaril ogromno delo, ki so ga izvedle sindikalne podružnice... Okrožni plenum Enotnega sindikata.

Italijanska delovna brigada „ANTONIO BONIFACIO“ pri gradnji Novega Beograda

Kakor smo že poročali, je zadnje dni julija odpravila I. italijanska brigada „Antonio Bonifacio“ na prostovoljno delo pri gradnji Novega Beograda... Italijanska delovna brigada „ANTONIO BONIFACIO“ pri gradnji Novega Beograda.

Brigada je presegla normo za 135,3 odstotkov

Kakor smo že poročali, je zadnje dni julija odpravila I. italijanska brigada „Antonio Bonifacio“ na prostovoljno delo pri gradnji Novega Beograda... Brigada je presegla normo za 135,3 odstotkov.

OBVESTILO BIVŠIM PARTIZANOM

Obvestilo bivšim partizanom v Gorici, Ul. Montezano 42... OBVESTILO BIVŠIM PARTIZANOM.

Izlet na Snežnik

Ker želijo nekateri izletniki, da bi se iz Kopra odpravili že v soboto popoldne, naj se vsak interesent prihlasi v CENTRU TISKA... Izlet na Snežnik.

PO ZASLUGI PROSTOVOLJCEV raste zadrudni dom pri Sv. Antonu

Vsako, kdor bo prišel po daljšem prestopku v našo vas, se bo začudil, ko bo videl, kako je stavba našega bodočega zadrudnega doma kar nenakrat zrastle... Po zaslugi prostovoljcev raste zadrudni dom pri Sv. Antonu.

KLANI ITALIJANSKE MLADINSKE DELOVNE BRIGADE „ANTONIO BONIFACIO“ DELAJU PRI BETONSKI PLOŠCI NA IV. NADSTROPJU NOVEGA STANOVANJSKEGA BLOKA.

CLANI ITALIJANSKE MLADINSKE DELOVNE BRIGADE „ANTONIO BONIFACIO“ DELAJU PRI BETONSKI PLOŠCI NA IV. NADSTROPJU NOVEGA STANOVANJSKEGA BLOKA.

ROKOVNJAČI ZGODOVINSKI ROMAN

26. «Kaj, duša ti pijanska, včeraj si ti mene, danes bom jaz za tebe, reče polglasno, ki je držal kol, in Blaz je spoznal Bojca. «Da boš vedel rokovnjake, tožili! Ne boš jih več sikne ruke, endari ga! «Eusti me, hudič! Vpije Blaz, «satan rokovnjači! Za pet ran...»

Nekoliko streljajev nad izvirkom Kamniške Bistrice na strmeh robu, do katerega je držala dobro uglasjena steza, se je odpiral med visokim skalovjem okež prehod, ki ga je od daleč očesu prikrivalo goste grmovje. V tem prelazu je oni večer, ko je Blaz Mozol pil, kiel in zabavljaj v kromi Hudmanove Jere na Rovih, sionel slabo opravljen mož ter ne prepričljivo zrl v dolino na edno stran, kjer se je odpirala proti nižavi in od koder je držala ona steza sem gor. Od zolaj ga ni bilo možno ugledati, kajti zakrivalo ga je bližnje grmovje; a njegovim očem ne bi mogel nihče uti, kdor bi bil stopil v dolino. Mož je imel za pasom širok, oster nož in v desnici je držal dolgo puško enocevko. Zmračilo se je počasi in zrak v prelazu, kajti to je bil očitno, ni mogel več razločevati posameznih stvari pred seboj. Sedel je torej kraj prelaza na skalo in

zavohal že pri Kobaleževem kozolcu onkraj Strani, stara capa je ležala tam, stavim, da je bila tvoja; tvojemu dolgem nosu pa menda ne diši drugega nego kos mesa, suhega in slanega? «Kaj bos zabavljaj, Tone Oblotki!» deje oni, «za mesom ti tudi rajši stopis nego v cerkev, če je dimnik še tako tm in sajast. «Je li Grogga doma?» vpraša Tonček, ne zmenivši se za bodočo zabavljajo. «Doma je, doma! Pa te mu ne nesaj kaj dobrega, pojdi rajši tja, od koder si prišel. Nocoj ga ni varno dražiti. Davi je bil tu naenkrat kakor kragulj v viskega in gledal me je, kakor da bi hotel zvedeti, kaj sem predsinotnjim večerjal. Ta fest Janez je onkraj prelaza ležal in spal kakor polh, akoravno je bil na vrsti za stražo; dregnil ga je s čevljev, da so mu čreva lajali začela.»

ROKOVNJAČI ZGODOVINSKI ROMAN

26. «Kaj, duša ti pijanska, včeraj si ti mene, danes bom jaz za tebe, reče polglasno, ki je držal kol, in Blaz je spoznal Bojca. «Da boš vedel rokovnjake, tožili! Ne boš jih več sikne ruke, endari ga! «Eusti me, hudič! Vpije Blaz, «satan rokovnjači! Za pet ran...»

krav, mrtev v cestnem prahu pri starih jesenih TRINAJSTVO POGlavJE «Oni poznajo vse težave prelaze in kratke poti po gorah in vse ne dohodne gozde in planine, kamor oborožena pravica za njimi ne more. Wash, Irving «Wie es die Erfahrung darthut, sollen die Gerichtsdienner der Bezirksobrigkeiten eine besondere Connexion mit den Gauern beiderlei Geschlechtes gehabt haben. Iz poročila vodistega duhovna. Ignacija Valencija 20. 8. 1841. Nekoliko ur hoda za Kamnikom se raztezajo pod planinami velikanskj gozdi, večinoma lastnina kamniškega mesta. Dandanes se lahko najde tamkaj gosto zarastle jarke in kraje, kamor se ni stopila človeška noga. Velikanske jelke in kosate, večstoletne bukve se vrste drug za drugo; debel mah jih je porastel; tu in tam se su-

VELIK BO ZADRUDNI DOM PRI SV. ANTONU. TAKI TRAMOVI BODO ZA OSTRESJE

LITERATURA ROMUNSKJE MANJŠINE v Jugoslaviji

Z osvoboditvijo Jugoslavije je tudi romunska manjšina v Jugoslaviji začela novo življenje. Prečiv v zgodovini so Romuni na jugoslovanskem ozemlju stali v isto vrsto z drugimi jugoslovanskimi narodi, postali so politično in gospodarsko enakopravni, njihova kultura se je začela svobodno razvijati.

Pred tremi leti je bil na letni skupščini romunskega literarnega društva «Lumina» (Luč) sprejet predlog, da se zastavi vse sile za razvoj mladinske književnosti v Jugoslaviji. Meseca maja letos pa je bilo že prvo posvetovanje mladim piscem romunske manjšine. V razdobju treh let lahko opazimo nenavadno duig romunskega literarnega ustvarjanja, ki je možen samo v pogojih, v kakršnih živijo manjšinske narodnosti; v FLRJ. Ze 1947. leta so Romuni začeli izdajati dve mesečni reviji: «Lumina» in «Bucuria pionierilor» (Pionirska radost), poleg tega pa tudi politični tednik «Libertatea» (Svoboda) z literarno rubriko «Libertatea literare». V tem času je izšlo tudi petdeset knjig s skupno naklado 250.000 izvodov. To je prav lepa kulturna pot manjšine, ki šteje okrog 70.000 prebivalcev. Ob tej priložnosti ne bi posebej omenjali kulturno-prosvetnega dela (folklorne, dramske, pevске in glasbene skupine), ki je bilo zelo plodno v mestih kakor tudi na deželi.

Po prvih literarnih poizkušajih v časopisu «Libertatea» so mladi pisci, med njimi največje borbe iz NOV, začeli leta 1947 izdajati svojo literarno revijo «Lumina», ki je kmalu postala prav lep in resen predstavnik romunskih kulturnih delavcev. Prvi letnik revije je po tematski vsebini prežet z nedavno preteklostjo, z borbo proti fašizmu,

iz vseh del se vidi, kako tesno je romunska manjšina v osvobodilni borbi povezal svojo politično, ekonomsko in kulturno problematiko s problematiko ostalih jugoslovanskih narodov. Drugi in tretji letnik revije «Lumina» predstavljata velik korak naprej. Tematika je vse bolj pestra in obdelana v najrazličnejših literarnih oblikah. Originalna proza in poezija se množita, na dan prihajajo prevodna literatura, pomniti iz romunskih klasikov, kritike, eseji itd. Pogled mladih piscev se vse bolj in bolj usmerja na graditve novega življenja. Na področju proze so se v teh letih uveljavili Paun Brosteanu, Trajan Doban, Aurel Gavrilu in dr. Kakor že omenjeno, prevladuje v prozi tematika iz NOV, številni pa so tudi pred- in povojni motivi. Najvidnejši je mladi dramatik, ki v svojih delih sega v predvojno preteklost ter doživeto in prepričljivo pripoveduje o trpljenju majhnih ljudi v času kapitalističnega zatiranja na vasi. Delo mladih dramatikov je manj razvito. Izšli sta dve igri. M. Avramescu je napisal igro «Začeti mlinci», ki prikazuje sodelovanje bogatašev z okupatorjem, izkoriščanje delavcev in osebnostno gibanje. «Zeniteu po silii» pa je komedija v enem dejanju, ki jo je napisal M. Polverezaru. Za snov je vzel praznovčenje in prezgodnje ženitev. Obe deli sta neznamiti, tipično začetniški in sta ostali na robu resnejšega literarnega ustvarjanja.

Romunski jezik ima bogat besedni zaklad in omogoča najprefinjenejša pesniška izražanja. Tako tudi poezija romunske manjšine v Jugoslaviji teži k čim popolnejšemu izrazu. V tem pogledu se je že visoko povzpela. Pesnikom je uspelo, da so v specifično obliko (veči-

del svobodni verz) vnesli svojško in kleno izražanje. Razumljivo je, da večina pesnikov še ni mogla pokazati svojega pravega profila, ker je še v vasi. Pogosto se dogaja, da pesnik v težnji za preprostim izrazom pada v vsakdanjost ali pa v suho reproduciranje brez duha svoje osebnosti. To velja tudi za nekatere mlade romunske pesnike. V tako suho deklarativnost radi zaidejo predusmem pesniki-samouki, najdemo jo pa tudi pri nekaterih že rutiniziranih pesnikih in to ne samo v prvem letu «Lumine», ampak celo v zadnjem letniku. Najboljši razvoj, ki ga opazimo v letnikih romunske revije, je brez dvoma kaže pesnik Mihaj Avramescu. Od svojih prvih pesmi, ki so v glavnem bile suhe reportaže v verzih, je povzpel do močnega svojškega izraza. To predusmem lahko opazimo v zadnjih pesmih s temo borbe za politično in gospodarsko neodvisnost, kjer je nevarnost reportažna nizanja misli najbližja. Avramescu ima plodno fantazijo, njegove podobe so prepričljive. Težave pa ima še z verzom, ki mu rad nedolžno uide izpod peresa. Ostali vidnejši pesniki so Jon Balan, ki ga odlikuje topla čustvenost, in Florica Stefan, občutljivi lirik. Vsi trije mladi pesniki so se izdali po eno pesniško zbirko, kar brez dvoma pomeni pogumen korak na široko področje književnosti. V romunskih revijah najdemo še več pesniških imen, za katere še posebno velja: počakamo, kaj bo prinesel razvoj.

Ceprav je romunska manjšinska literarno delo šele na pragu, kjer se začena literatura, moramo priznati, da so ključne močine in lahko pričakujemo, da se bo marsikateri razvala v globoke korenine in v visoki vrh.

Čez 50 let bomo leteli na luno?

NOVE PRIPRAVE ZA POLET NA LUNO

PRVI MOŽJE SO PRISLI NA LUNO. (IZ FILMA O POLETU NA LUNO).

Veliko zanimanja je zadnja leta po vsem svetu za raketne medplanetarne polete z Zemlje. Nekateri znanstveniki trdijo, da bo preteklo še 50 let, preden bodo mogli ljudje na Zemljo premagati vse neznane težave, ki čakajo zravnje vozilo na poti skozi vseirije do Lune, kjer naj bi pristalo. So pa zopet drugi, ki trdijo, da bo mogoče uresničiti take sanje že v 10 letih. Se pravi, da utegnemo že doživeti take potovanja. Kakšno pa bo to potovanje? Kaj bodo drzni letalci videli in doživeli na cilju?

Radni časopisni slikarji so predočevali te stvari že več let, da bi v mladini povzročili domišljijo ob nedeljnih izdajah časnikov. Danes je konstrukcija medplanetarne rakete že stvarnost in je o tem napredovala, da se o tem predmetu ne more več govoriti omalovažujoče. Znanost je dala svoj pristanek in tako postaja kasnejše omenjeni film «Na Luno» znanilec bližnje bodočnosti.

Mnogo članov raznih medplanetarnih in sorodnih organizacij po vsem svetu sodeluje v razvoju konstrukcije medplanetarnega vozila, ki ima za cilj pristanek na Luni. Nekateri načrti predvidevajo raketo, ki bi nosila samo instrumente, ki bi avtomatsko pošiljali s pomočjo radija na Zemljo poročila o stanju, ki bi ga našli na poti. Poseben načrt zamilja znanstveno raketo, s katero bi proučevali izdržljivost in reagiranje ljudi v medplanetarnem poletu (velika pospešitev hitrosti in težnosti, skrajne temperature, breztežinski občutek in drugi fizični čimbeniki). Znanstveniki nadalje zamiljajo rakete, ki bi krožile okoli naše Zemlje na taki višini, da ne bi bile več pod vplivom privlačnosti.

Razvoj rakete je že razmeroma dolg in vsebuje že veliko nenavadnih, pa tudi strašnih dogodkov. Konstrukcija V-2 v

Nemčiji je pri tem imela veliko vlogo, a še večjo nemški načrti za večja in bolj uničevalna V-orožja. Amerikanci so iz nemške rakete V-2 razvili raketo, ki se je dvignila 370 km visoko. Izdelana je bila po načelu zaporednosti raket: prva raketa daje začetni pogon skoz ožračje, dokler ne aktivira druge, ki nadaljuje pot. Raketi «WAC corporal» je sledila raketa «Viking», za katero domnevajo, da bo dosegla višino 400 do 500 milj (800 km), zunanji pas ožračja.

Slednja vrsta bi bile instrumentne rakete, ki bi krožile okoli Zemlje. Po podatkih, ki so jih dobili Angleži v Amerikanci po vojni od nemških znanstvenikov, so Nemci proti koncu vojne snovali raketo, ki bi jo poslali 720 km visoko, kjer bi obstala uravnovežena z zemeljsko privlačnostjo. To je bila verjetno podlaga govoricam, da Hitler izdeluje superorožje, neko bajno višinsko z-

trošje. Samo medplanetarno vozilo, ki doseže hitrost 11 km na sekundo, lahko premagava privlačnost Zemlje.

Ko se bo torej ustvarilo potovanje na Luno, ne bo to samomorilni poizkus, temveč polet na zanesljivo osnovi več letnih preučevanj, poizkusov in uspehov. Na tem področju razvija živahno delavnost Britanskega medplanetarnega društva, ki ima med svojimi 700 člani tudi pisatelja Bernarda Shawa, znamenitega potapljača William Beebeja, ki je prodiril v oceanske globine s svojim «batiskafom», groba Brauna, konstruktorja V-2 in druge. Društvo pripominja, da bo prvi polet ljudi na Luno vodila znanstvena instrumentna raketa, ki bo krožila okoli Lune in pošiljala na Zemljo radijske posnetke površine tistih strani Lune, ki jih niso mogli pregledati s teleskopi.

Kenneth Gatland, član Britanskega medplanetarnega društva, ki je konstruiral instrumentno raketo za dobivanje podatkov na velikih višinah, razlaga svoje domneve, kakšen bo polet na Luno. Polet se verjetno ne bo vršil nepretrgoma in enem zletu, temveč v več etapah. Z Zemlje bo odprla atomsko zaporedna raketa, ki odvrže svoje tanke za gorivo, ko so prazni. Strahovi ta količina energije, ki je potrebna, da se velika težina rakete sila naglo odvrta skozi 700 km debelo ožračje Zemlje, se bo v tem času izpraznila. Ko se bo raketa oddaljila od vpliva Zemlje, se bo sestala s «stankernjo», raketo, ki nosi gorivo in ki kroži stalno v prostoru. Erva raketa se bo ali priključila na tanker, ali pa bo vzela od njega gorivo za nadaljevanje poti proti Luni.

V bližini Lune se bo razde-

V Ameriki izdelujejo barvan film o bodočem poletu - Hitrost medplanetarne atomske rakete je 40.000 km na uro - Pisatelj Bernard Shaw in več odličnih osebnosti so člani Britanskega medplanetarnega društva

calo, ki bi ostalo v zraku (po načelu rakete za kroženje) in bi imelo posadko SS-mož v medplanetarnih oblekah, ki bi uporabljali sončne žarke za uničenje sovražnikov tretjega rajta.

Rusija, Amerika, Avstralija in Anglija snujejo danes svoj raketni razvoj na nemških izkušnjah z V-orožji in njihovih poizkusnih poletih v Peenemundeju. Njih razvoj ima za cilj zgraditi še bolj uničujoča zračna orožja. Hkrati se vrste stalna poizkusa pošiljanja znanstvenih raket v višine. Znanost je ugotovila, da poglavito vprašanje v medplanetarnem letu ni daljava, temveč hi-

lila raketa na sestavne dele, da bo lahko pristala. Povratek bo podoben. Gatland poudarja, da bo morala biti teža čim manjša in da bo posadka štela verjetno le troje mož.

Vidimo torej, da je vprašanje medplanetarnega potovanja stopilo v fazo živahnega razvoja in jasnih oblik, tako da moremo pričakovati zanimivih dogodkov v bližnji bodočnosti. Polet na Luno torej ne bo več predmet domišljije, temveč del vsega našega prometnega sistema.

Veliko zanimanje, ki vlada danes po vsem svetu za medplanetarne polete, je spodbudilo filmsko podjetje «Oreljev»

(Eagle-Lion) v Hollywoodu, da je izdelalo lep barvani film «Na Luno», ki temelji predvsem na znanstveni podlagi, kakor zagotavljajo angleški in ameriški poročevalci. Za ustvarjanje filma so bili uporabljeni največje podatki iz astronomskih, astronautičnih in raketne tehnike.

V filmu je potovanje na Luno opravljeno v enem delu in tako, kakor predvideva znanstvenik Gatland. Posadka štiri moža. Vozilo razvije po stopmoma bliskovito hitrost 40 km na sekundo (okoli 400 km na uro), ko zapusti Zemljo in leti 46 ur do Lune.

V filmu pristane raketa kraterju Hargalut. Podatki, ki jih je pripravil Chesly Borelli, ki mu pravijo «prvi tujec» medplanetarne dobe, postane na Luni nekaj dni in potem vrne na Zemljo, kam se spusti s padali, ko se je bližja. Na Zemlji ves čas potuje po radiju, kaj vse doživlja po letu.

POKRAJINA NA LUNI.

Finale za Davisov pokal Avstralija: ZDA 2:0

FOREST HILLS, 25. — V finalni tekmi za Davisov pokal med Avstralijo in ZDA je Frank Sedgman (Avstralija) premagal Toma Browna (ZDA) s 6:0, 3:6, 9:7. V naslednji igri je Avstralec Ken Mc Gregor premagal Teda Schroederja (ZDA) s 13:11, 6:3, 3:6, 4. Tako vodi Avstralija po prvem dnevu z 2:0 in ji je potrebna samo še ena zmagata, da si osvoji Davisov pokal.

V nedeljo trening lahoatletov na stadionu „Prvi maj“

Lahkoatletski odtsek ZDTV vabi vse lahoatlete na trening, ki bo v nedeljo 27. t.m. na stadionu «Prvi maj» kot priprava za bodočo mednarodno tekme. Trening se bo začel ob 9 pod vodstvom trenerjev Bandela in Corsija.

Alex Jany prvak na 400 m

Holandska ženska štafeta je zmagala na 4x100 m - V vaterpolu je Jugoslavija igrala s Švedsko neodločeno (4:4)

DUNAJ, 25. — Francozo Alex JANY si je danes osvojil že drugo evropsko prvenstvo, ko je zmagal na 400 m PROSTO s časom 4'49". Tudi na drugem mestu je Francoz Boiteux 4'50", sledi 3) Guenther - Lemhann (Nem.) 4'51", 4) Marijan Stipetič (FLRJ) 4'51", 5) Oestränd (Sved.) 4'57", 6) Mislav Stipetič (FLRJ) in Tjebes (Holand.) 5'01".

STAFETA 4 x 100 (ZENSKE)

Holandska si je osvojila evropsko prvenstvo v ženski štafeti 4x100 m s časom 4'33". Plavalce so Vaessen, Termuulen, Massaz, Schumacher; 2) Danska 4'43", 3) Švedska 4'44", 4) Francija 4'47", 5) Italija 4'53", 6) Jugoslavija 4'59".

100 M HRBTNO

V predtekmovalju na 100 m hrbtno (moški) je v prvi skupini zmagal Sved Larsson 1'11", 2. je bil Holanec Klevit z 1'17". V drugi skupini pa je bil I. Zins (Franc.) 1'10", 2. Skanska (FLRJ) 1'10", 3) Massaria (It.) 1'11".

Waterpolo

Holandska si je ponovno uredila svoj položaj. Sicer ni imela v Avstriji hudega tekmeča in je zato zmagala z 11:1 (5:1). Jugoslavija je dosegla danes s Švedsko samo neodločen rezultat 4:4 (3:2). Igrala je brez svojega odličnega srednjega napadalca Grkiniča. Srečljata sta Kurtini (3) in Ježič (1).

V tretji tekmi, ki se je danes odigrala, pa je Francija premagala Švico s 7:0.

MILAN, 25. — Italijanska nogometna zveza je objavila ko-

ni potrjen. Ostali so se vrstili takole: 2) Profetti (It.) 15:16, 3) Grigalka (SZ) 15:14, 4) Senn (Svica) 14:95, 5) SARČEVIC (FLRJ) 14:90. Sarčević ni dosegel svoje običajne daljine, vrgel je vse pri izbirnih metih čez 15 m.

Skok v daljino

Za skok v daljino so bili danes samo izbirni oziroma kvalifikacijski skoki. Da so se plasirali v finale, so morali skakati dosegel daljino 7 m, kar je uspelo 8 tekmovalcem: 1) so: Dias (Portuz.) s skokom 7,32, Aucher (Franc.), 7,22, Bringeron (Sved.) 7,20, Wessels (Holand.) 7,17, Finkelz (CSR) 7,10, Hanner (Luksemburg) 7,02, Nelsen (Norv.) in Whittle (Vel. Brit.) 7 m.

Peterboj

Danes so kontala tekmovalje tekmovalke, ki so tekmoval v peterboju. Zmagala je Francozinja BEN HAMO s 3204 točkami, 2) Crowther (Vel. Brit.) 3048, 3) Modrachova (CSR) 3026. Jugoslovanska Knezova je zasedla 8. mesto z 2778 točkami, medtem ko je pred njo kot 7. Tekmovalke (SZ) z 2818 točkami.

Hoja 50 km

Pri popoldanskem nadaljevanju tekmovalja za evropsko lahoatletsko prvenstvo so se najprej odpravili na dolgo pot tekmovalci v hoji na 50 km. Tukaj je zmagal Italijan DORDONI, ki je 50 km prehodil v 4 urah 40 minutah in 6 sekundah, 2) Ljunggren (Sved.) 4:43:45".

30 m z zaprekami

Danes so bili semifinalna tekmovalja na 30 m z zaprekami. Tekmovalke so bile razdeljene v tri skupine; prvi dve iz vsake skupine sta se plasirali v finale, in sicer iz prve skupine Dyson (Vel. Brit.) 1'15 in Gokkeli (SZ) 1'18. V drugi skupini je zmagala Blankers-Koen (Holand.) 1'13 in Ostermayer (Franc.) 1'15; iz tretje Desforges (Vel. Brit.) 1'17 in Jakusava (SZ) 1'18.

200 m

Veliko je bilo število tekačev na 200 m; razdeljeni so bili na šest skupin. V posameznih skupinah so zmagali: Bally (Franc.) 2'16, Shenton (Vel. Brit.) 2'19, Colarosi (It.) 2'24, Camus (Fr.) 2'27, (2. Moretti, It. 2'27), Pecelj (FLRJ) 2'27 in Suharev (SZ) 2'19.

400 m

Anglež PUGH je danes zmagal v finalu na 400 m s časom 47". To je obenem nov rekord na evropski prvenstvih. Prejšnjega je postavil Brown leta 1938 s 47". Francoz Lunis, ki je dosegel 47", je izenačil francoski rekord; sledijo Sved Wolfbrandt s 47", nato Larusson (Island), Lewis (Vel. Brit.) in Paterlini (It.).

SKOK V VISINO

Za finale v skoku v višino

ŠPORTNI DNEVNIK

Sedem novih evropskih prvakov

Heinrich (deseterboj), Dordoni (hoja 50 km), Huseby (krogla), Pugh (400 m), Ben Hamo (peterboj), Blankers-Koen (100 m ženske), Dumbadze (disk ženske)

ni potrjen. Ostali so se vrstili takole: 2) Profetti (It.) 15:16, 3) Grigalka (SZ) 15:14, 4) Senn (Svica) 14:95, 5) SARČEVIC (FLRJ) 14:90. Sarčević ni dosegel svoje običajne daljine, vrgel je vse pri izbirnih metih čez 15 m.

Skok v daljino

Za skok v daljino so bili danes samo izbirni oziroma kvalifikacijski skoki. Da so se plasirali v finale, so morali skakati dosegel daljino 7 m, kar je uspelo 8 tekmovalcem: 1) so: Dias (Portuz.) s skokom 7,32, Aucher (Franc.), 7,22, Bringeron (Sved.) 7,20, Wessels (Holand.) 7,17, Finkelz (CSR) 7,10, Hanner (Luksemburg) 7,02, Nelsen (Norv.) in Whittle (Vel. Brit.) 7 m.

Peterboj

Danes so kontala tekmovalje tekmovalke, ki so tekmoval v peterboju. Zmagala je Francozinja BEN HAMO s 3204 točkami, 2) Crowther (Vel. Brit.) 3048, 3) Modrachova (CSR) 3026. Jugoslovanska Knezova je zasedla 8. mesto z 2778 točkami, medtem ko je pred njo kot 7. Tekmovalke (SZ) z 2818 točkami.

Hoja 50 km

Pri popoldanskem nadaljevanju tekmovalja za evropsko lahoatletsko prvenstvo so se najprej odpravili na dolgo pot tekmovalci v hoji na 50 km. Tukaj je zmagal Italijan DORDONI, ki je 50 km prehodil v 4 urah 40 minutah in 6 sekundah, 2) Ljunggren (Sved.) 4:43:45".

30 m z zaprekami

Danes so bili semifinalna tekmovalja na 30 m z zaprekami. Tekmovalke so bile razdeljene v tri skupine; prvi dve iz vsake skupine sta se plasirali v finale, in sicer iz prve skupine Dyson (Vel. Brit.) 1'15 in Gokkeli (SZ) 1'18. V drugi skupini je zmagala Blankers-Koen (Holand.) 1'13 in Ostermayer (Franc.) 1'15; iz tretje Desforges (Vel. Brit.) 1'17 in Jakusava (SZ) 1'18.

200 m

Veliko je bilo število tekačev na 200 m; razdeljeni so bili na šest skupin. V posameznih skupinah so zmagali: Bally (Franc.) 2'16, Shenton (Vel. Brit.) 2'19, Colarosi (It.) 2'24, Camus (Fr.) 2'27, (2. Moretti, It. 2'27), Pecelj (FLRJ) 2'27 in Suharev (SZ) 2'19.

400 m

Anglež PUGH je danes zmagal v finalu na 400 m s časom 47". To je obenem nov rekord na evropski prvenstvih. Prejšnjega je postavil Brown leta 1938 s 47". Francoz Lunis, ki je dosegel 47", je izenačil francoski rekord; sledijo Sved Wolfbrandt s 47", nato Larusson (Island), Lewis (Vel. Brit.) in Paterlini (It.).

SKOK V VISINO

Za finale v skoku v višino

so se usposobili naslednji tekmovalci, ki so dosegli višino 190 cm: Ahman in Svenson (Sved.), Damitio in Bernard (Franc.), Hersens (Belg.), Paterson (Vel. Brit.), Dimitrijevič (FLRJ) in Wahl (Svic.).

100 M (ZENSKE)

Sle, ko je žirija natančno proučila fotografijo, je lahko ugotovila vrstni red tekmovalca na 100 m na cilju. Prvo mesto je nevarno dosegla Nizozemka Blankers - Koen z 11"; sledijo 2) Seenenova (SZ) 12", 3) Foulds (Vel. Brit.) 12", 4) Duhovici (SZ) 12", 5) Hay (Vel. Brit.) 12", 6) Aitelli (Franc.) 12".

DISK (ZENSKE)

Za Nino Dumbadze izven Sovjetske zveze ni prava konkurenca. Tako, je ta tekmovalka kolicična energije, ki je potrebna, da se velika težina rakete sila naglo odvrta skozi 700 km debelo ožračje Zemlje, se bo v tem času izpraznila. Ko se bo raketa oddaljila od vpliva Zemlje, se bo sestala s «stankernjo», raketo, ki nosi gorivo in ki kroži stalno v prostoru. Erva raketa se bo ali priključila na tanker, ali pa bo vzela od njega gorivo za nadaljevanje poti proti Luni.

V bližini Lune se bo razde-

Tržaški dijaki in dijakinje na III. študentskih igrah v Ljubljani

Kakor smo že pisali pred nedavnimi, bodo v Ljubljani III. študentske igre, katerih se udeležujejo reprezentance vseh jugoslovanskih univerz.

Tržaški dijaki in dijakinje so se te dni odzvali vabilu ter so odposlali moško in žensko reprezentanco košarke. Tekme se bodo začele 26. t.m. ter bodo trajale do 2. septembra.

Druga tekma dneva bo med Opčinami in Kontovelom. Nabražina, ki je preteklo nedeljo obstala ob koncu tekme s Kontovelom pri 1:1, bo v nedeljo nastopila proti Sesljanu. Na vsak način je Nabražina v tej tekmi velik favorit.

Druga tekma dneva bo med Opčinami in Kontovelom. Kontovet je v nedeljo pokazal zobe Nabražini in nikler ni zaplusal, da jih ne bi pokazal tudi Opencem.

Tekmi bosta na Opčinah do sledečim urniku: ob 8:30 NABREŽINA - SESLJAN, ob 10 NABREŽINA - KONTOVEL.

OBČNI ZBOR nogometnih društev ZDTV

Nogometni odtsek ZDTV za STO sklicuje v skladu s členom 8 pravil Zveze letni občni zbor društev za soboto 9. septembra 1950. Občni zbor bo v Trstu v dvoranah na stadionu «Prvi maj» ob 19. uri. V primeru nesklepnosti pa se bo pričel občni zbor pol ure kasneje, ne glede na število navzočih.

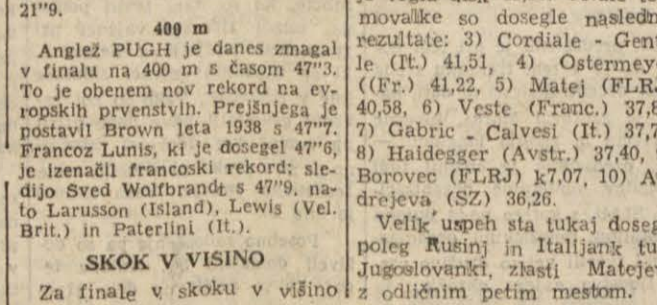
Vsako društvo se lahko udeleži občnega zbora po dveh delegatih, od katerih pa bo imel le eden voljno pravico. Delegati morajo imeti redno pooblastilo, ki ga izda nogometna sekcija; pooblastilo morata podpisati predsednik in tajnik društva in mora biti opremljeno z društvenim pečatom.

Dnevni red občnega zbora bo sledeč:

1. Izvolitev predsednika in podpredsednika občnega zbora in treh članov volivne komisije.
2. Poročilo o delu v sezoni 1949-1950.
3. Diskusija.
4. Volitve novega upravnega odbora.
5. Razno.

VINKO MRAK JE VČERAJ PRISPEL V TRST Z BRATOM SLAVKOM.

MODEL PRVE MEDPLANETARNE RAKETE.

IZ JUGOSLAVIJE

Prvi domači fotoaparati v prosti prodaji

Prvi fotografski aparati jugoslovanske proizvodnje, ki jih serijsko izdeluje tovarna «Fotokemika» v Zagrebu, so že v prosti prodaji. V trgovinah s fotografskimi potrebščinami v Zagrebu je že mogoče kupiti fotografski aparat «Boks» s tremi filmi za 2240 din. Novi aparat znamke «Boks» daje koptje 6 x 9, optika aparata pa je 1:3,8.

Vsi delci od leče do zadnjega vijaka so izdelani iz domačega materiala in od domačinov.

Novi aparati so zelo lepo izdelani. Posamezni deli so kromirani. Tako popolnoma nadomeščajo tuje aparate te vrste. Proizvodnja filmov je se posebej poskusna, medtem ko se bo serijska proizvodnja filmov 6 x 9 v drugih meril ter filmskega traku za kinematografijo začela prihodnje leto v novi tovarni, ki jo gradijo v Samoboru pri Zagrebu.

Z novimi aparati bo ustrezno potrebam jugoslovanskih amaterjev, posebno za učiteljev, in bodo glede te vrste aparatov popolnoma neodvisni od inozemstva. V tovarni «Fotokemika» nadaljujejo laboratorijska dela in poskušajo, kako bi izdelali tudi druge vrste fotografskih kamer. V tovarni «Optika» so že izdelali lečo jakosti 1:3,5, sedaj pa izdelujejo druge dele. Ti aparati z optiko 1:3,5 bodo zadovoljili tudi najnaprednejše amaterje, ker jih bo mogoče koristno uporabiti tudi za natančne posnetke na raznih področjih.

M. B.

Dvakrat povečana zmogljivost nove tovarne in raliinerije v Trzinu

V največjem jugoslovanskem rudniku svinečno-cinkovega rudnika gradnja novega naprave za povečanje proizvodnje v rafineriji na tovarni Ljubištvo, v tovarni, kjer je bilo prej 6 koristnih peči, imajo sedaj že 12. Prej so imeli samo eno majhno peč za toploto, sedaj pa gradnja novega desetkratno zmogljivejša peči. Zastarele naprave v peči bodo v kratkem zamenjane s novimi, modernimi. To povečanje izdelave v FLRJ, ki je izdelava rafinerijskega svineca, ki je dosegel 5 kotlov, jih bo imela bodoča 10.

V Skradinu bodo zgradili tovarno akumulatorjev

V Skradinu se bo kmalu začela gradnja velike tovarne akumulatorjev. Načrti so že izdelani, na katerem bodo zgrajena tovarna, je že pripravljena dela. Mestni svet je odobril projekt, ki je vključil odobro v sibeniku se je pričel prostor, kamor bodo postavljena potrebna velika električna toka, hkrati pa so povečali proizvodnjo in izboljšali kakovost.